

PREZYDENT MIASTA SIEDLCE

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W SIEDLCACH W 2025 R.

Sporządzone przez:

Wydział Kultury, Sportu i Spraw Społecznych

Urzędu Miasta Siedlce

pełnomocnik Prezydenta Miasta
ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień

Katarzyna Dobijańska

Zatwierdził:

PREZYDENT MIASTA

Tomasz Haputowicz

Naczelnik Wydziału
Kultury, Sportu
i Spraw Społecznych

Leszek Borkowski

SIEDLCE, MAJ 2026 R.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Siedlcach na 2025 rok został przyjęty uchwałą nr XI/93/2024 Rady Miasta Siedlce z dnia 28 listopada 2024 r. Program stanowi realizację zadań własnych Miasta w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy domowej. Podstawę prawną opracowania i realizacji Programu stanowią w szczególności:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r., poz. 1939),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r., poz. 1673 i z 2026 r. poz. 160),
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2026 r., poz. 149),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2025 r., poz.1338),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2026 r., poz.639),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r., poz. 49 ze zm.).

Program pozostaje zgodny z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021–2025 oraz uwzględnia Rekomendacje Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, a także założenia Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Województwa Mazowieckiego na lata 2022–2025. W określono w nim cele szczegółowe realizowane w czterech głównych obszarach:

- Obszar 1 – **Promocja zdrowia i szkolenie kadr**, obejmujący działania ukierunkowane na wzmacnianie polityki prozdrowotnej, edukację społeczną w zakresie profilaktyki uzależnień oraz podnoszenie kompetencji osób pracujących w systemie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej.
- Obszar 2 – **Profilaktyka**, w ramach którego realizowano działania mające na celu opóźnianie inicjacji alkoholowej oraz ograniczanie używania substancji psychoaktywnych, w tym poprzez programy profilaktyczne, warsztaty psychoedukacyjne oraz działania wzmacniające kompetencje wychowawcze.
- Obszar 3 – **Redukcja szkód, rehabilitacja oraz reintegracja społeczna i zawodowa**, obejmujący zwiększanie dostępności pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin, a także wspieranie działań sprzyjających powrotowi do funkcjonowania społecznego i zawodowego.

- Obszar 4 – **Diagnoza i monitoring problemów**, ukierunkowany na analizę zjawiska uzależnień oraz ocenę skuteczności podejmowanych działań.

Program obejmował działania w następujących obszarach problemowych:

- przeciwdziałanie uzależnieniom,
- uzależnienia od substancji psychoaktywnych,
- uzależnienia behawioralne,
- przemoc domowa,
- przemoc rówieśnicza.

Adresatami Programu byli mieszkańcy miasta Siedlce, w szczególności dzieci i młodzież, osoby zagrożone uzależnieniami, osoby uzależnione i współuzależnione, osoby doznające i stosujące przemoc domową, a także przedstawiciele instytucji i podmiotów realizujących działania w tym obszarze.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Podstawą opracowania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Siedlcach na 2025 rok była diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych przeprowadzona w 2024 roku. Badanie miało charakter ilościowy i zostało zrealizowane przez Fundację Nowe Horyzonty z wykorzystaniem metod CAWI oraz PAPI. Obejmowało ono dorosłych mieszkańców miasta, dzieci i młodzież oraz sprzedawców napojów alkoholowych. Uzyskane wyniki zostały odniesione do badań ogólnopolskich, w tym badania ESPAD, oraz zestawione z wcześniejszymi analizami lokalnymi. Diagnoza wykazała, że w opinii mieszkańców jednym z najistotniejszych problemów społecznych są uzależnienia behawioralne, w szczególności związane z nadmiernym korzystaniem z telefonu, Internetu oraz mediów społecznościowych. Wysoko oceniono również problem uzależnienia od alkoholu, nikotyny oraz zjawisko cyberprzemocy.

W obszarze spożywania alkoholu wyniki badań wskazują na stosunkowo umiarkowany poziom jego konsumpcji wśród dorosłych mieszkańców, przy jednoczesnym utrzymywaniu się wczesnej inicjacji alkoholowej w części populacji. Istotnym sygnałem społecznym jest wysoki poziom poparcia mieszkańców dla ograniczania dostępności alkoholu oraz świadomość jego negatywnego wpływu na bezpieczeństwo.

Zjawisko używania substancji psychoaktywnych, takich jak narkotyki czy dopalacze, zostało ocenione jako mniej rozpowszechnione niż spożywanie alkoholu, jednak część mieszkańców deklaruje obecność tych problemów w swoim otoczeniu.

Diagnoza wskazuje również na występowanie problemów związanych z przemocą domową. Znacząca część mieszkańców deklaruje znajomość osób doświadczających przemocy lub podejrzenie jej występowania. Dane instytucjonalne potwierdzają skalę zjawiska, wskazując m.in. na wzrost liczby procedur „Niebieskie Karty” oraz częste współwystępowanie przemocy z problemem nadużywania alkoholu.

Wśród dzieci i młodzieży zaobserwowano stosunkowo niski poziom używania substancji psychoaktywnych oraz wysoki odsetek abstynencji alkoholowej. Jednocześnie diagnoza ujawniła istotne zagrożenia w obszarze zdrowia psychicznego i funkcjonowania społecznego młodych osób, w tym:

- wysoki poziom korzystania z Internetu i mediów społecznościowych,
- doświadczenia związane z cyberprzemocą,
- występowanie zachowań autodestrukcyjnych oraz myśli samobójczych,
- problemy związane z obrazem własnego ciała i zaburzeniami odżywiania.

Wyniki badań wskazują również na potrzebę wzmacniania systemu wsparcia psychologicznego oraz działań edukacyjnych skierowanych do dzieci, młodzieży i ich rodzin. Zdecydowana większość mieszkańców (90%) wskazała na potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień, jako najbardziej pożądane formy wsparcia wskazując warsztaty profilaktyczne dla uczniów, wsparcie psychologiczne dla rodzin oraz dostęp do specjalistycznego poradnictwa.

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy stanowiły podstawę do określenia kierunków działań Programu, ze szczególnym uwzględnieniem:

- profilaktyki uzależnień behawioralnych,
- wsparcia zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,
- ograniczania dostępności substancji psychoaktywnych,
- przeciwdziałania przemocy domowej,
- rozwoju systemu pomocy i wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin.

II. RYNEK NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Na terenie miasta Siedlce obowiązywały limity zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określone przez Radę Miasta Siedlce. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż alkoholu wynosiła łącznie 635, w tym 415 zezwoleń dla punktów sprzedaży poza miejscem spożycia (sklepy) oraz 220 zezwoleń dla lokali gastronomicznych.

Maksymalna liczba zezwoleń (stan na 31 grudnia 2025)

2025 rok	na alkohol o zawartości do 4,5 % oraz na piwo		napoje o zawartości alkoholu powyżej 4,5 % do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)		napoje o zawartości powyżej 18% alkoholu	
	limit	wykorzystane	limit	wykorzystane	limit	wykorzystane
Sprzedaż detaliczna	155	120	130	117	130	110
Sprzedaż w gastronomii	80	61	70	49	70	41

Na terenie miasta funkcjonowały punkty sprzedaży napojów alkoholowych w podziale na sprzedaż poza miejscem spożycia oraz w miejscu spożycia.

Liczba punktów sprzedaży (stan na 31 grudnia 2025)

Rodzaj punktu sprzedaży	Liczba
Sklepy (poza miejscem spożycia)	135
Lokale gastronomiczne	63

W roku sprawozdawczym wydano łącznie 67 zezwoleń jednorazowych na sprzedaż napojów alkoholowych, wyłącznie dla przedsiębiorców posiadających stosowne uprawnienia oraz 174 nowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym 55 dla sklepów oraz 119 dla lokali gastronomicznych.

Wartość sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta Siedlce, ustalona na podstawie oświadczeń przedsiębiorców, wyniosła łącznie 109.617.322 zł.

Tabela 1. Wartość sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2019-2025

rok	Wartość sprzedaży alkoholu (zł)				
	do 4,5% oraz piwo	od 4,5% do 18% (bez piwa)	powyżej 18%	suma	zmiana (rok do roku)
2019	41 401 943,01	10 536 070,98	40 392 634,42	92 330 648,41	
2020	40 530 597,63	10 502 985,55	39 882 160,68	90 915 743,86	-1,53%
2021	41 657 276,20	11 447 297,53	44 423 119,89	97 527 693,62	6,78%
2022	45 747 644,24	12 647 535,25	48 221 576,10	106 616 755,59	8,52%
2023	49 034 499,35	13 326 268,97	49 131 361,11	111 492 129,43	4,37%
2024	50 005 004,02	12 958 514,16	47 020 221,63	109 983 739,81	-1,35%
2025	47 261 514,00	12 694 439,00	49 661 369,00	109 617 322,00	-0,33%

W zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów odnotowano 3 interwencje związane z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art. 43). Nie odnotowano natomiast przypadków naruszeń dotyczących reklamy i promocji alkoholu (art. 45²), ani spraw sądowych prowadzonych z udziałem miasta.

W roku sprawozdawczym:

- cofnięto 3 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, wszystkie z powodu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim,
- wygaszono 57 zezwoleń, wyłącznie w związku z likwidacją punktów sprzedaży,
- nie odnotowano uchyleń decyzji przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze.

Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzane były przez uprawnione podmioty. W roku sprawozdawczym przeprowadzono łącznie 8 kontroli, obejmujących 8 punktów sprzedaży, realizowanych przez pracownika Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Siedlce oraz członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

III. UZALEŻNIENIA I BEZPIECZEŃSTWO W MIEŚCIE

W 2025 roku Straż Miejska w Siedlcach oraz Komenda Miejska Policji w Siedlcach realizowały skoordynowane działania w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom, w szczególności alkoholizmowi oraz narkomanii, a także w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i utrzymania porządku publicznego. Działania te wpisują się w zadania określone w Programie oraz korespondują z kierunkami wskazywanymi przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, w szczególności w zakresie ograniczania szkód społecznych wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Analiza danych obu formacji wskazuje, że system bezpieczeństwa lokalnego funkcjonuje w modelu łączącym działania represyjne, interwencyjne oraz profilaktyczne, przy czym szczególnie istotną rolę odgrywa obszar alkoholu jako czynnika generującego przemoc, zakłócenia porządku publicznego oraz interwencje domowe.

W 2025 roku Straż Miejska w Siedlcach ujawniła łącznie 478 wykroczeń związanych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W strukturze reakcji dominowały środki o charakterze mieszanym, ponieważ w 225 przypadkach zastosowano pouczenia, natomiast w 234 przypadkach nałożono mandaty karne. Dodatkowo 18 spraw skierowano do sądu, a 1 zakończono w inny sposób. Równolegle zarejestrowano 212 zgłoszeń dotyczących spożywania alkoholu w przestrzeni publicznej. Większość z nich, bo 159 przypadków, była następstwem zgłoszeń mieszkańców, co wskazuje na wysoką społeczną percepcję tego problemu jako istotnego elementu jakości życia w mieście. Kolejne 37 zgłoszeń pochodziło z monitoringu miejskiego, natomiast 16 z innych źródeł.

Policja w 2025 roku zatrzymała 367 osób nietrzeźwych w przestrzeni publicznej, a 562 osoby osadziła w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych. Z informacji uzyskanych z Policji w 2025 roku na terenie miasta Siedlce stwierdzono 1.271 przestępstw, podczas gdy rok wcześniej było ich 1.477. Oznacza to wyraźny spadek ogólnej liczby przestępstw, przy jednoczesnym utrzymaniu stabilnego poziomu wykrywalności wynoszącego 70,91%. W strukturze przestępczości szczególnie istotne z punktu widzenia polityki zdrowia publicznego są dane dotyczące narkomanii, alkoholu oraz przemocy. Liczba przestępstw narkotykowych zmniejszyła się z 163 do 80, co oznacza redukcję o niemal połowę. Jednocześnie liczba nietrzeźwych kierujących spadła z 83 do 72 przypadków, przy czym skuteczność wykrywalności w tym obszarze utrzymuje się na poziomie 100%.

IV. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

W 2025 roku Policja przeprowadziła łącznie 13.908 interwencji, podczas gdy w roku 2024 było ich 8.872, co oznacza znaczący wzrost aktywności operacyjnej. Wśród nich 923 interwencje dotyczyły sytuacji domowych, które stanowią szczególnie istotny obszar z punktu widzenia polityki przeciwdziałania przemocy. W 160 przypadkach stwierdzono przemoc w rodzinie, natomiast liczba procedur „Niebieskiej Karty” wzrosła z 67 do 163. Wzrost ten może wskazywać zarówno na większą ujawnialność przemocy domowej, jak i na zwiększoną skuteczność identyfikowania takich zdarzeń przez służby. Z punktu widzenia analizy systemowej istotne jest, że przemoc domowa bardzo często występuje w powiązaniu z alkoholem, który działa jako czynnik eskalujący konflikty rodzinne i zwiększający ryzyko agresji.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Siedlcach zakłada podejście zintegrowane, w którym uzależnienia, zachowania ryzykowne oraz przemoc domowa nie są traktowane jako odrębne zjawiska, lecz jako elementy współwystępującego systemu problemów społecznych.

W tym ujęciu:

- **uzależnienia (alkohol, substancje psychoaktywne, uzależnienia behawioralne)** stanowią czynnik ryzyka eskalacji przemocy,
- **zachowania ryzykowne** (np. nadużywanie alkoholu, cyberprzemoc, brak kontroli impulsów) pełnią funkcję „mechanizmu przejścia” między problemem indywidualnym a społecznym,
- **przemoc domowa** jest często konsekwencją długotrwałej ekspozycji na czynniki ryzyka, w tym uzależnienia.

Procedura „Niebieskiej Karty” stanowi podstawowe narzędzie diagnozy i monitorowania przemocy domowej w mieście. Widoczny jest stały wzrost liczby wszczynanych procedur, co może oznaczać zarówno wzrost realnej skali zjawiska, jak i zwiększenie skuteczności identyfikacji przemocy przez instytucje.

Rok	Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty
2023	153
2024	169
2025	194

Analiza poniższych danych dotyczących obszarów wsparcia wskazuje, że system wsparcia nie ogranicza się do interwencji kryzysowej, ale obejmuje również **długoterminowe formy zabezpieczenia osób małoletnich oraz czasowe odseparowanie od środowisk przemocowych**. Z perspektywy socjologicznej oznacza to funkcjonowanie modelu „ciągłości interwencji” – od zgłoszenia, przez zabezpieczenie, aż po reintegrację lub zmianę środowiska życia.

Kluczowe wskaźniki realizacji celów wsparcia

Obszar wsparcia	Wskaźnik	Wartość
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	liczba osób objętych wsparciem	940
mieszkanie interwencyjne	liczba osób	9
	liczba rodzin	3
	liczba dni pobytu	231
interwencje domowe (art. 12a)	liczba rodzin	98
piecza zastępcza	liczba dzieci	2
Wioska SOS	liczba zajętych miejsc	9

W 2025 roku na działania związane z przeciwdziałaniem przemocы domowej w ramach Programu wydatkowano łącznie 71.370 zł. Środki te zostały przeznaczone przede wszystkim na działania strukturalne wzmacniające system pomocowy. Miasto realizowało zarówno finansowanie zatrudnienia osób w placówkach pomagających osobom doświadczającym przemocы, jak i organizację szkoleń dotyczących przeciwdziałania przemocы domowej, w tym procedury „Niebieskie Karty”. Istotnym elementem systemu jest dostępność usług specjalistycznych, które pełnią funkcję zarówno interwencyjną, jak i terapeutyczną.

Wsparcie specjalistyczne w 2025 roku

Rodzaj wsparcia	Liczba osób	Liczba godzin
Poradnictwo prawne	106	341
Poradnictwo psychologiczne	60	264
Poradnictwo psychiatryczne	35	99
Praca socjalna	196	–
Interwencja kryzysowa	196	–
Zaświadczenia medyczne	6	–

Warto podkreślić, że znacząca część osób korzystających z usług specjalistycznych stanowiły osoby doświadczające przemocy domowej, co potwierdza **wysoki poziom współwystępowania kryzysu psychicznego, prawnego i społecznego**. Na terenie miasta w roku sprawozdawczym funkcjonował jeden telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej, który stanowił podstawową formę pierwszego kontaktu i wsparcia kryzysowego. Jednocześnie działał Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który pełnił kluczową rolę w sytuacjach wymagających natychmiastowej interwencji oraz czasowego zabezpieczenia osób doświadczających przemocy. W systemie wsparcia funkcjonowała również placówka pomocy dzieciom Centrum Specjalistyczne SOS na terenie Wioski Dziecięcej w Siedlcach – doznającym przemocy domowej.

Miasto Siedlce zabezpiecza również tzw. mieszkanie interwencyjne skierowane dla osób doświadczających przemocy domowej, których przebywanie w środowisku rodzinnym naraziłoby je na konsekwencje występowania stosowania przemocy. W praktyce oznacza to, że system wsparcia osób doświadczających przemocy opiera się głównie na dwóch filarach: interwencji kryzysowej oraz kontaktach telefonicznych, przy jednoczesnym braku rozwiniętej infrastruktury długoterminowego wsparcia psychologicznego i środowiskowego.

Istotnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy domowej jest praca z osobami stosującymi przemoc. W 2025 roku na terenie miasta funkcjonował jeden program oddziaływań adresowanych do osób stosujących przemoc domową. Należy podkreślić, że oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec sprawców przemocy stanowią jeden z kluczowych elementów ograniczania recydywy przemocy. Ich obecność, nawet w ograniczonej skali, wskazuje na próbę wdrażania podejścia systemowego, obejmującego nie tylko wsparcie ofiar, ale również pracę z osobami generującymi przemoc.

System wsparcia ma więc charakter nie tylko reaktywny, ale również kompensacyjny – łagodzi skutki przemocy w wielu wymiarach funkcjonowania jednostki. Warto podkreślić, że Miasto nie finansowało bezpośrednio nowych placówek wsparcia ani nie rozwijało infrastruktury instytucjonalnej, koncentrując się raczej na wzmacnianiu istniejących zasobów kadrowych i kompetencyjnych.

V. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ I PROMOCJA ZDROWIA PSYCHICZNEGO – ANALIZA REALIZACJI PROGRAMÓW REKOMENDOWANYCH REALIZOWANYCH W MIEŚCIE SIEDLCE W 2025 ROKU

W 2025 roku na terenie miasta realizowano szereg programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego, prowadzonego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii. Działania te stanowiły kluczowy element systemu profilaktyki uniwersalnej i selektywnej, ukierunkowanej na ograniczanie zachowań ryzykownych wśród dzieci, młodzieży oraz ich rodzin. Analiza danych wskazuje, że programy były realizowane w szerokim zakresie, jednak ich intensywność oraz zasięg były zróżnicowane w zależności od typu programu, grupy odbiorców oraz poziomu wdrożenia w środowisku szkolnym.

1. Skala realizacji programów rekomendowanych

W 2025 roku na terenie miasta zrealizowano większość programów rekomendowanych, obejmujących zarówno dzieci, młodzież, jak i rodziców oraz nauczycieli. Część programów miała charakter powszechny i obejmowała duże grupy uczniów, inne natomiast koncentrowały się na węższych grupach odbiorców lub działaniach specjalistycznych. Największy zasięg uczestnictwa odnotowano w programach szkolnych skierowanych do uczniów szkół podstawowych, takich jak „Spójrz inaczej – dla klas 4–6”, w którym uczestniczyło 502 uczniów, 32 nauczycieli oraz 80 rodziców. Podobnie wysokie wskaźniki osiągnął program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, w którym uczestniczyło 729 uczniów szkół ponadpodstawowych, 6 nauczycieli oraz 55 rodziców. Wysoki poziom uczestnictwa odnotowano również w programie „Szkolna Interwencja Profilaktyczna”, który objął 305 uczniów, 15 nauczycieli oraz 305 rodziców, co wskazuje na jego silnie środowiskowy charakter i bezpośrednie włączenie rodzin w proces oddziaływań profilaktycznych.

2. Zaangażowanie rodziców i środowiska rodzinnego

Jednym z kluczowych elementów realizacji programów profilaktycznych była aktywizacja rodziców i opiekunów. W wielu programach odnotowano znaczący udział dorosłych uczestników, co jest zgodne z założeniami KCPU, wskazującymi na konieczność prowadzenia profilaktyki w środowisku rodzinnym, a nie wyłącznie szkolnym. W programie „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” uczestniczyło 70 nauczycieli oraz 60 rodziców, na jego realizację wydatkowano 22.047 zł. Program ten miał charakter wzmacniający kompetencje wychowawcze oraz komunikacyjne, co bezpośrednio przekłada się na ograniczanie ryzyka

występowania zachowań problemowych u dzieci. Podobnie program „Program Wzmacniania Rodziny” objął 38 nauczycieli, a jego realizacja została wsparta finansowo kwotą 13.480 zł. W tym przypadku szczególny nacisk położono na pracę z rodzinami dzieci w wieku 10–14 lat, czyli w okresie największego ryzyka inicjacji zachowań ryzykownych.

3. Profilaktyka uniwersalna w środowisku szkolnym

W ramach profilaktyki uniwersalnej objęto oddziaływaniami **3 151 uczniów, 400 nauczycieli oraz 767 rodziców**, przy łącznych nakładach finansowych wynoszących **162.137 zł**. Działania te obejmowały szeroki wachlarz inicjatyw, koncentrujących się na rozwijaniu kompetencji emocjonalnych, społecznych oraz cyfrowych, a także na przeciwdziałaniu przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy. Realizowane były zarówno w szkołach, jak i w środowisku pozaszkolnym, przez organizacje pozarządowe realizujące zadania wynikające z Programu. Szeroki zakres tematyczny wskazuje, że profilaktyka uniwersalna nie ograniczała się wyłącznie do problematyki uzależnień, ale obejmowała również czynniki pośrednio wpływające na ryzyko ich występowania, takie jak brak umiejętności regulacji emocji, niskie kompetencje społeczne czy problemy w funkcjonowaniu w środowisku cyfrowym. Wysoka liczba uczestników świadczy o tym, że działania te miały charakter systemowy i były wdrażane na szeroką skalę w środowisku szkolnym i lokalnym.

Największą część działań stanowiły rekomendowane programy profilaktyki uniwersalnej realizowane w szkołach. Wśród nich szczególnie istotne były programy obejmujące szerokie grupy uczniów, takie jak „Przyjaciele Zippiego”, „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”, „Poruszające bajki o emocjach” oraz „Wspólne kroki w cyberświecie”. Program „Przyjaciele Zippiego” objął 158 uczniów, 12 nauczycieli oraz 76 rodziców, a jego realizacja została wsparta kwotą 700 zł. Program ten koncentrował się na rozwijaniu kompetencji emocjonalnych i społecznych u dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Z kolei „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” objęła 304 uczniów, 25 nauczycieli oraz 336 rodziców, wydatkowano na nią 300 zł. Wysoki udział rodziców wskazuje na skuteczne włączenie środowiska rodzinnego w proces budowania odporności psychicznej dzieci.

4. Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych

W ramach profilaktyki selektywnej objęto wsparciem 856 dzieci i młodzieży oraz 37 rodziców, przy wydatkach w wysokości 85.728 zł. Realizowane działania, takie jak „Odzyskaj życie”, „Jestem SOS – tolerancja i empatia”, „Dzieciństwo bez przemocy” czy „Wartości i ja”, koncentrowały się na pracy z osobami narażonymi na wykluczenie społeczne, trudności emocjonalne oraz pierwsze symptomy zachowań ryzykownych. W obszarze bezpośredniej

profilaktyki uzależnień szczególnie istotne były programy takie jak „Unplugged”, „Debata” oraz „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, które koncentrowały się na ograniczaniu inicjacji alkoholowej oraz przeciwdziałaniu używaniu substancji psychoaktywnych. Program „Unplugged” objął 23 uczniów, 1 nauczyciela oraz 23 rodziców, natomiast „Debata” dotarła do 170 uczniów oraz 4 nauczycieli. W obu przypadkach działania miały charakter edukacyjny i były ukierunkowane na zmianę postaw wobec alkoholu i substancji psychoaktywnych.

W porównaniu do profilaktyki uniwersalnej widoczna jest tutaj znacznie mniejsza liczba uczestników, co jest zgodne z logiką profilaktyki selektywnej – działania są bardziej ukierunkowane, intensywniejsze i dostosowane do specyficznych potrzeb grup ryzyka. Jednocześnie zauważalny jest relatywnie niski udział rodziców, co może wskazywać na trudności w angażowaniu środowiska rodzinnego w działania o charakterze interwencyjnym.

5. Profilaktyka selektywna i wsparcie grup ryzyka

Ważnym elementem systemu były programy skierowane do dzieci i młodzieży z grup ryzyka oraz do uczniów wykazujących trudności adaptacyjne i społeczne. Profilaktyka wskazująca objęła 53 uczestników, przy nakładach finansowych w wysokości 17.300 zł. W tym zakresie realizowano m.in. program „Program wspomagania rozwoju psychospołecznego dzieci nie lubianych przez rówieśników z powodu zachowań antyspołecznych”, który objął 90 uczniów, 3 nauczycieli oraz 32 rodziców. Dodatkowo realizowano program „Iskra odporności”, który objął 153 uczniów, 6 nauczycieli oraz 54 rodziców, co wskazuje na jego szerokie zastosowanie w pracy nad wzmocnieniem odporności psychicznej i redukcją ryzyka zachowań problemowych.

Działania takie jak „Cyberbezpieczeństwo”, „Na krok przed przemocą domową”, „Trening asertywności” czy „poMOC jest w Tobie” miały charakter interwencyjny i były skierowane do osób, u których zaobserwowano już pierwsze przejawy zachowań problemowych lub wysokie ryzyko ich wystąpienia. Niewielka skala uczestnictwa jest typowa dla tego poziomu profilaktyki, ponieważ działania te wymagają indywidualizacji oraz pracy w małych grupach. Jednocześnie wskazuje to na relatywnie ograniczoną, ale ukierunkowaną interwencję w obszarze najpoważniejszych zagrożeń.

VI. INNE PROGRAMY PROFILAKTYCZNE I DZIAŁANIA ŚRODOWISKOWE – ANALIZA OPISOWA

W 2025 roku na terenie miasta realizowano szeroki zakres działań profilaktycznych, które uzupełniały programy rekomendowane i stanowiły istotny element lokalnego systemu przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy oraz zachowaniom ryzykownym. Działania te obejmowały zarówno profilaktykę uniwersalną, selektywną i wskazującą, jak i aktywności o charakterze środowiskowym, edukacyjnym oraz integracyjnym. Charakterystyczne dla analizowanego okresu jest to, że profilaktyka była realizowana nie tylko w formie ustrukturyzowanych programów, ale również poprzez działania jednorazowe, kampanie społeczne, wydarzenia edukacyjne oraz aktywności wzmacniające więzi społeczne i kompetencje wychowawcze dorosłych.

1. Działania środowiskowe – profilaktyka w przestrzeni publicznej

W ramach działań nieustrukturyzowanych objęto oddziaływaniami bardzo szeroką grupę mieszkańców, realizując:

- **7.406 uczestników prelekcji i pogadarek,**
- **4.266 uczestników spektakli profilaktycznych,**
- **4.440 uczestników festynów i wydarzeń plenerowych,**
- **5.687 uczestników imprez sportowych,**
- **4.265 uczestników konkursów profilaktycznych.**

Łączne nakłady finansowe w tym obszarze były zróżnicowane, przy czym największe środki przeznaczono na festyny i wydarzenia integracyjne (**17.000 zł**) oraz spektakle profilaktyczne (**8.640 zł**). Szczególnie istotnym elementem były działania prowadzone przez służby mundurowe, które objęły **5.595 uczestników**. Wskazuje to na silne powiązanie profilaktyki z komponentem bezpieczeństwa publicznego oraz prewencji zachowań ryzykownych.

Z perspektywy socjologicznej działania te pełnią funkcję tzw. profilaktyki środowiskowej, której celem nie jest wyłącznie przekaz wiedzy, ale przede wszystkim:

- wzmacnianie norm społecznych,
- budowanie wspólnotowości,
- zwiększanie widoczności instytucji wsparcia,
- ograniczanie akceptacji dla przemocy i używania substancji psychoaktywnych.

2. Szkolenia i wzmacnianie kompetencji dorosłych

W analizowanym okresie istotny nacisk położono również na rozwój kompetencji dorosłych uczestników systemu profilaktyki.

W szkoleniach udział wzięło:

- **4.016 rodziców,**
- **2.315 nauczycieli** (jeden nauczyciel mógł korzystać z więcej niż jednej formy wsparcia), przy nakładach finansowych **91.315 zł.**

Działania te mają kluczowe znaczenie systemowe, ponieważ wzmacniają potencjał środowisk wychowawczych, zwiększając ich zdolność do rozpoznawania wczesnych sygnałów problemów oraz adekwatnego reagowania na zachowania ryzykowne. Brak kosztów po stronie rodziców wskazuje, że działania te były realizowane w formule dostępnej i bezbarierowej, co zwiększa ich dostępność i potencjalny zasięg oddziaływania.

3 . Sportowe zajęcia pozalekcyjne – profilaktyka przez aktywność

W ramach zajęć pozalekcyjnych objęto oddziaływaniami **3.628 uczestników**, przy znaczących nakładach finansowych wynoszących **323.043 zł.** Zajęcia te pełnią funkcję alternatywy wobec zachowań ryzykownych, jednocześnie:

- strukturyzują czas wolny dzieci i młodzieży,
- wzmacniają kompetencje społeczne,
- ograniczają ekspozycję na środowiska ryzyka,
- sprzyjają integracji rówieśniczej.

Ich wysoka skala wskazuje na istotne znaczenie profilaktyki opartej na aktywności i zaangażowaniu, co jest zgodne z nowoczesnym podejściem KCPU, podkreślającym rolę czynników ochronnych w środowisku lokalnym.

4 . Kolonie i obozy profilaktyczne

W 2025 roku w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii realizowano działania w obszarze organizacji kolonii i obozów o charakterze profilaktycznym. Celem tych działań było stworzenie bezpiecznej i rozwojowej przestrzeni dla dzieci i młodzieży, w której możliwe było jednoczesne wsparcie wypoczynku oraz oddziaływań profilaktycznych ukierunkowanych na ograniczanie zachowań ryzykownych.

Działania te wpisują się w model profilaktyki środowiskowej, w którym istotną rolę odgrywa nie tylko przekaz edukacyjny, ale również zmiana kontekstu społecznego funkcjonowania dziecka – odejście od środowiska codziennych napięć, ekspozycji na ryzyko oraz wzorców zachowań problemowych. W tym zakresie zrealizowano szeroko zakrojone działania wypoczynkowe o charakterze profilaktycznym, którymi objęto **552 uczestników**, przy nakładach finansowych w wysokości **282.019 zł.**

5. Działania dotyczące FAS/FASD

W 2025 roku na terenie miasta realizowano działania profilaktyczne i edukacyjne dotyczące spektrum zaburzeń FAS/FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych). Działania te wpisują się w szerszy system przeciwdziałania uzależnieniom, w szczególności w obszarze ograniczania spożywania alkoholu w okresie ciąży oraz minimalizowania konsekwencji zdrowotnych i społecznych wynikających z prenatalnej ekspozycji na alkohol. Z perspektywy Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU), działania w obszarze FAS/FASD stanowią element profilaktyki uniwersalnej o wysokim znaczeniu zdrowotnym i społecznym, ponieważ dotyczą zarówno edukacji populacyjnej, jak i wczesnego rozpoznawania skutków ryzykownych zachowań rodziców. Analiza danych wskazuje, że działania dotyczące FAS/FASD miały przede wszystkim charakter **edukacyjny i informacyjny**, a ich głównym celem było zwiększanie świadomości społecznej na temat skutków spożywania alkoholu w ciąży. Największy zasięg oddziaływań osiągnięto poprzez kampanię lokalną, co wskazuje na szeroką skalę upowszechniania wiedzy w przestrzeni publicznej. Działania te miały charakter populacyjny i były ukierunkowane na zmianę postaw społecznych wobec spożywania alkoholu w okresie ciąży. Jednocześnie realizowano działania edukacyjne skierowane do młodzieży, obejmujące **430 uczestników**, co jest szczególnie istotne z punktu widzenia profilaktyki pierwotnej, ponieważ pozwala kształtować postawy prozdrowotne jeszcze przed wejściem w wiek dorosły i potencjalne role rodzicielskie.

W ramach działań systemowych zrealizowano również szkolenia, którymi objęto **60 uczestników**, przy nakładach finansowych w wysokości **3.760 zł**.

Działania te miały charakter wzmacniający kompetencje profesjonalistów pracujących w obszarze zdrowia, edukacji i profilaktyki. Z perspektywy systemowej są one kluczowe, ponieważ zwiększają zdolność instytucji do:

- wczesnego rozpoznawania ryzyka FAS/FASD,
- prowadzenia adekwatnej edukacji zdrowotnej,
- kierowania osób do właściwych form wsparcia.

6. Przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym

W 2025 roku na terenie miasta realizowano szeroko zakrojone działania w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, obejmujące zarówno profilaktykę uniwersalną skierowaną do dzieci i młodzieży oraz rodziców, jak i działania edukacyjne

skierowane do profesjonalistów pracujących w obszarze zdrowia, edukacji, pomocy społecznej i bezpieczeństwa publicznego.

Łącznie działania profilaktyki uniwersalnej objęły **5.621 osób**, co wskazuje na bardzo szeroki zasięg oddziaływań środowiskowych. Realizowane działania miały charakter systemowy i były skierowane zarówno do dzieci i młodzieży, jak i ich rodzin. Takie podejście jest szczególnie istotne z punktu widzenia skuteczności profilaktyki, ponieważ – jak wskazują rekomendacje KCPU – zachowania ryzykowne i uzależnienia behawioralne nie powstają w izolacji, lecz są efektem oddziaływania środowiska rodzinnego, rówieśniczego i szkolnego. Wysoki poziom objęcia rodziców działaniami edukacyjnymi (1 837 osób) świadczy o tym, że miasto traktuje rodzinę jako kluczowy element systemu profilaktyki, co zwiększa szanse na trwałość efektów oddziaływań.

VII. POMOC DLA OSÓB Z PROBLEMAMI UZALEŻNIEŃ I ICH RODZIN

(redukcja szkód, rehabilitacja oraz reintegracja społeczna i zawodowa)

Na podstawie danych sprawozdawczych można stwierdzić, że zadania przewidziane w Programie zostały zrealizowane w sposób częściowy, przy wyraźnej dominacji działań o charakterze interwencyjnym oraz konsultacyjnym. Oznacza to, że system lokalny koncentrował się przede wszystkim na reagowaniu na istniejące już problemy społeczne związane z uzależnieniami oraz ich konsekwencjami, natomiast w mniejszym stopniu rozwijał działania o charakterze długofalowym, strukturalnym i reintegracyjnym.

Dostępność pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin

Wskaźnik Programowy	Wartość	Ocena realizacji
liczba osób objętych pomocą w punktach konsultacyjnych	897	zrealizowane w wysokim stopniu
liczba udzielonych porad	4 368	zrealizowane w wysokim stopniu
liczba funkcjonujących punktów konsultacyjnych	5	zrealizowane
liczba godzin pracy punktów miesięcznie	285	zrealizowane częściowo

Analiza danych wskazuje, że zadanie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i psychospołecznej zostało zrealizowane w wysokim stopniu w wymiarze ilościowym. Funkcjonowanie pięciu punktów konsultacyjnych oraz wysoka liczba udzielonych porad świadczą o dużej przepustowości systemu wsparcia oraz jego realnym wykorzystaniu przez mieszkańców. Jednocześnie należy zauważyć, że dostępność ta ma charakter ograniczony czasowo, ponieważ punkty konsultacyjne nie zapewniają całodobowego wsparcia kryzysowego. W konsekwencji system funkcjonuje głównie w trybie planowej dostępności, a nie natychmiastowej reakcji w sytuacjach nagłych. Z perspektywy socjologicznej wysoka liczba udzielonych porad może świadczyć zarówno o dużej skali potrzeb społecznych w zakresie uzależnień, jak i o koncentracji problemów w kilku instytucjach pełniących rolę głównych punktów kontaktu mieszkańców z systemem pomocy.

Struktura odbiorców wsparcia

Grupa odbiorców	Liczba osób	Znaczenie interpretacyjne
osoby uzależnione od alkoholu	618	dominująca grupa odbiorców systemu
osoby uzależnione od narkotyków	193	istotny, uzupełniający komponent problemu
członkowie rodzin osób uzależnionych od alkoholu	64	ograniczona reprezentacja rodzin
członkowie rodzin osób uzależnionych od narkotyków	22	marginalny udział systemowy
osoby współuzależnione i DDA	64	umiarkowany, lecz nadal ograniczony zasięg

Analiza struktury odbiorców wsparcia wskazuje na wyraźną dominację działań kierowanych do osób bezpośrednio uzależnionych, przy jednoczesnym relatywnie mniejszym udziale członków ich rodzin oraz osób współuzależnionych. Oznacza to, że system w większym stopniu koncentruje się na pracy indywidualnej z osobą uzależnioną, natomiast w mniejszym zakresie obejmuje interwencje o charakterze systemowym, obejmujące całe środowisko rodzinne. Z perspektywy teorii systemowej rodziny uzależnienie należy traktować jako zjawisko relacyjne, co oznacza, że skuteczność oddziaływań terapeutycznych wzrasta wówczas, gdy obejmują one nie tylko osobę uzależnioną, ale również jej najbliższe otoczenie.

VIII. REALIZACJA PROGRAMU PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

W realizację działań w ramach Programu zaangażowało się łącznie 29 organizacji realizujących projekty profilaktyczne, terapeutyczne oraz wspierające rodziny i dzieci. W podziale na poszczególne obszary działań:

- w zakresie edukacji zdrowotnej, promocji zdrowego stylu życia oraz profilaktyki uzależnień zrealizowano 11 projektów,
- w obszarze pomocy terapeutycznej i interwencyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych zrealizowano 5 projektów,
- w zakresie profilaktyki przez sport przeprowadzono 8 projektów,
- natomiast w obszarze pracy z rodziną zrealizowano 5 projektów.

Łącznie działania objęły szerokie grono dzieci, młodzieży, rodziców, specjalistów oraz osób wymagających wsparcia terapeutycznego, przyczyniając się do wzrostu kompetencji społecznych, emocjonalnych i profilaktycznych w lokalnej społeczności.

Lp	Nazwa stowarzyszenia	Tytuł projektu	Rezultaty ilościowe	Rezultaty jakościowe	Wnioski
Edukacja zdrowotna, promocja zdrowego stylu życia, profilaktyka uzależnień wśród dzieci, młodzieży, rodziców i specjalistów					
1	FUNDACJA (ZA)OPIEKOWANI	„Akcja Aktywizacja 01”	6 warsztatów psychoedukacyjnych, 141 uczniów objętych działaniami, 10 uczestników warsztatów socjoterapeutycznych 14 przeszkolonych specjalistów.	Zwiększenie samoświadomości emocjonalnej, poprawa radzenia sobie ze stresem, wzrost asertywności i zdolności do rozwiązywania konfliktów	Zwiększenie kompetencji emocjonalnych i społecznych, profilaktyka uzależnień, szkolenia specjalistów
2	Fundacja Rozwoju i Edukacji „Skrzydła	„Jestem Tu – edycja 3”	30 godzin „Szkoła dla Rodziców”, 10 godzin szkolenia pedagogów, 60 godzin warsztatów dla dzieci, kampania online dla 1.000 osób.	Poprawa umiejętności wychowawczych, lepsze radzenie sobie z emocjami, poprawa komunikacji w rodzinach, wzrost świadomości na temat emocji.	Projekt wzmocnił umiejętności zarządzania emocjami i współpracę między rodzinami a edukatorami, co wpłynęło na poprawę jakości życia uczestników.
3	Stowarzyszenie tutajteraz	„Po pierwsze relacje”	33 warsztaty, 76 godzin warsztatowych, 291 uczestników, 6 warsztatów dla dorosłych	Zwiększenie świadomości emocji, lepsza współpraca, rozwiązywanie konfliktów, wzmocnienie samoświadomości	Projekt miał kluczowy wpływ na integrację społeczną, promowanie zdrowych postaw i rozwój osobisty uczestników, wnosząc długofalową zmianę w lokalnej społeczności.
4	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miasta i Powiatu w Siedlcach	„Profilaktyka przez działanie 2025”	15 godzin warsztatów „Wiem, kim jestem”, „W krainie emocji”, „Cyfrowobezpieczni”, 15 uczestników w każdej grupie	Wzrost samoświadomości, umiejętności rozpoznawania emocji, poprawa komunikacji, bezpieczeństwo cyfrowe, rozwój postaw prozdrowotnych, wzrost kompetencji cyfrowych	Projekt skutecznie połączył rozwój osobisty z edukacją cyfrową, tworząc spójny program, który zwiększył świadomość dzieci w zakresie emocji i bezpieczeństwa cyfrowego.

5	Stowarzyszenie Kultura-Oświata-Samorządność (KOS)	„Z nami lepsze jutro”	122 uczestników, min. 6 grup zajęciowych, 33 dzieci w zajęciach kreatywnych, 18 dzieci w warsztatach rysunkowych, 8 dorosłych w warsztatach psychoedukacyjnych.	Zwiększenie samooceny, rozwój kompetencji emocjonalnych i społecznych, redukcja ekspozycji na zachowania ryzykowne, wzrost aktywności rozwojowej uczestników, wzrost kompetencji rodzicielskich w zakresie wychowania.	Program skutecznie integruje różne grupy wiekowe. Należy kontynuować rozwój działań z rodzicami oraz pracować nad bardziej precyzyjnymi wskaźnikami efektywności w kolejnych edycjach.
6	Stowarzyszenie STARTER – sport dla każdego	„Aktywne społeczeństwo - bez narkotyków”	5 spotkań edukacyjnych, 150 uczniów, 3 warsztaty (psychologiczne, dietetyczne, medyczne), 150 gadżetów.	Wzrost świadomości uzależnień, poprawa zdrowia fizycznego i psychicznego, radzenie sobie z emocjami, promowanie zdrowego stylu życia.	Projekt skutecznie zwiększył świadomość młodzieży o uzależnieniach, promując zdrowe alternatywy i style życia, mając długofalowy wpływ na rozwój młodzieży i ich postawy prozdrowotne.
7	Stowarzyszenie „RAZEM przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Siedlcach”	Terapia Sztuką – Muzyka, Rękodzieło i Profilaktyka	Brak dokładnych danych liczbowych, stała grupa uczestników w SOSW, liczba specjalistów 3.	Zwiększenie umiejętności rozpoznawania i regulacji emocji, redukcja napięcia, poprawa jakości funkcjonowania emocjonalnego, wzrost poczucia sprawczości, rozwój kompetencji społecznych, wzrost zdolności do konstruktywnego radzenia sobie ze stresem.	Projekt bardzo dobrze dostosowany do potrzeb dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Warto rozważyć wprowadzenie bardziej szczegółowej ewaluacji i rozwijać tę metodę w innych instytucjach.
8	Fundacja Wzrastamy	„Akademia emocji – program profilaktyczny 2025”	265 uczestników warsztatów psychoedukacyjnych, 152 uczestników warsztatów dla rodziców, 383 uczestników działań kreatywnych.	Wzrost kompetencji emocjonalnych dzieci i młodzieży, rozwój umiejętności społecznych, poprawa relacji rodzinnych, zmniejszenie zachowań ryzykownych.	Projekt skutecznie działa na poziomie emocjonalnym, integrując rodziców i dzieci. Trwałość efektów jest wysoka, warto kontynuować program.

9	Fundacja Nieprzeciętni	„Młodzieżowe Pogotowie Emocjonalne” – 2025	80 godzin konsultacji i psychoterapii, 2 warsztaty psychoedukacyjne, 21 uczestników konsultacji indywidualnych, 18 osób w „Odkrywaniu emocji”, 16 osób w „Poznaj swoją wartość”.	Wzrost samoświadomości, umiejętności radzenia sobie z emocjami, wzmocnienie poczucia własnej wartości, poprawa funkcjonowania psychospołecznego.	Projekt skutecznie łączy wsparcie emocjonalne z profilaktyką zdrowia psychicznego. Dalsze działania w tym zakresie będą miały istotne znaczenie.
10	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miasta i Powiatu w Siedlcach	„Silna rodzina – silne dzieci 2025”	Szkolenia dla rodziców, warsztaty dla dzieci, zajęcia specjalistyczne (logopedyczne, sensoryczne, muzyczne), aktywizacja seniorów.	Wzrost kompetencji wychowawczych rodziców, poprawa komunikacji w rodzinach, rozwój emocjonalny dzieci, wzmocnienie więzi międzypokoleniowych, integracja społeczna.	Projekt przyczynił się do wzmocnienia rodzin i poprawy jakości życia dzieci i seniorów w lokalnej społeczności. Kontynuowanie działań w tym zakresie może przynieść długofalowe efekty.
11	Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 3 w Siedlcach	„Świadomi – Bezpieczni – Wolni od uzależnień”	38 uczniów w warsztatach, 98 nauczycieli przeszkolonych, 12 uczniów objętych konsultacjami	Zwiększenie świadomości ryzykownych zachowań, poprawa umiejętności radzenia sobie ze stresem, wzrost postaw prozdrowotnych	Projekt miał istotny wpływ na zwiększenie świadomości wśród młodzieży oraz nauczycieli, wzmacniając profilaktykę uzależnień i poprawiając umiejętności wychowawcze w szkole.
Pomoc terapeutyczna i interwencyjna dla osób uzależnionych i współuzależnionych					
12	Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Dotkniętych Chorobą Alkoholową, Narkomanią i Hazardem „SZANSA”	„Wspólny Cel”	122 beneficjentów, setki godzin pracy terapeutycznej, punkt konsultacyjny funkcjonujący przez cały rok, dyżury pierwszego kontaktu: 344 godziny, konsultacje dorosłych: 96 godzin, konsultacje rodzin: 216 godzin, dzieci i młodzieży: 120 godzin.	Zwiększenie dostępności pomocy, redukcja izolacji osób uzależnionych, wzrost kompetencji wychowawczych rodzin, poprawa komunikacji w rodzinach, wzmocnienie lokalnego systemu pomocy.	Projekt w pełni spójny, łączy terapię, edukację i interwencję społeczną. Należy kontynuować rozwój systemu wsparcia oraz wdrożyć ewaluację długofalową i post- testy.

13	Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Dotkniętych Choroba Alkoholową, Narkomanią i Hazardem „SZANSA”	„Odzyskaj Życie”	48 godzin warsztatów psychoedukacyjnych, 36 godzin porad psychologicznych, 384 godziny dyżurów, 149 godzin konsultacji psychoterapeutycznych, 116 osób objętych wsparciem.	Wzrost świadomości uzależnień, lepsza regulacja emocji, rozwój umiejętności radzenia sobie z kryzysami i wsparcie w zmianach życiowych.	Projekt skutecznie połączył pomoc terapeutyczną i profilaktyczną, wnosząc trwałą zmianę w życiu uczestników i ich rodzin. Dalsza kontynuacja pomoże w utrzymaniu efektów.
14	Teen Challenge Chrześcijańska Misja Społeczna	„Wsparcie grupowe i indywidualne osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu”	30 osób w konsultacjach indywidualnych, 5-8 uczestników grupy wsparcia tygodniowo, 2 osoby skierowane do stacjonarnego leczenia.	Zwiększenie świadomości o uzależnieniu, motywacja do leczenia, poprawa zdolności do stawiania granic, zmniejszenie izolacji społecznej osób uzależnionych.	Projekt ma duży wpływ na osobisty rozwój uczestników, wspierając ich w przejściu do systemu leczenia.
15	Fundacja Świętych Joachima i Anny	„Świadomie przed siebie” – 2025	87 godzin treningu asertywności, 14 godzin konsultacji dla DDA/DDD, 140 godzin szkoleń dla 12 specjalistów.	Zwiększenie umiejętności asertywności, poprawa zdolności radzenia sobie ze stresem i napięciem, poprawa jakości usług terapeutycznych, wdrożenie nowych grup terapeutycznych.	Projekt zwiększył dostępność usług terapeutycznych, poprawiając jakość wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin. Dalsza edukacja specjalistów może wzmocnić efektywność systemu wsparcia.
16	Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Styl Życia”	„Trzeźwe życie”	129 osób objętych pomocą, 93 osoby w punkcie konsultacyjnym, 36 osób wsparcie telefoniczne. Zrealizowano 94 godziny konsultacji psychologicznych, 3 grupy samopomocowe AA.	Redukcja konfliktów rodzinnych, poprawa funkcjonowania psychospołecznego, wzrost wiedzy o chorobie alkoholowej, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rozwój sieci wsparcia.	Projekt pełni kluczową rolę w lokalnym systemie wsparcia, oferując niskoprogowe wsparcie dla osób unikających formalnej terapii. Warto zwiększyć liczbę grup samopomocowych oraz dalszą promocję tego typu wsparcia.

Profilaktyka przez sport					
17	Miejski Klub Rugby „Pogoń Siedlce”	„Sport daje wolność – alkohol odbiera!”	80 uczestników, 60 osób objętych prelekcjami, 40 stałych uczestników, 39–46 osób uczestniczących online. Maksymalna liczba uczestników w jednym spotkaniu: ok. 25 osób. Największa frekwencja w okresie ferii i wakacji: 56–60 uczestników.	Wzrost świadomości o zagrożeniach związanych z alkoholem, rozwój umiejętności odmawiania i asertywności, wzrost poczucia sprawczości i odpowiedzialności, poprawa umiejętności społecznych, kształtowanie postaw abstynencyjnych.	Program dobrze integruje sport z profilaktyką uzależnień. Konieczne jest zwiększenie zaangażowania rodziców w działania. Warto kontynuować w przyszłości i monitorować długoterminowy wpływ.
18	Siedlecki Klub Sportowy GLADIATOR	„Warsztaty z GLADIATOREM”	Warsztaty psychoedukacyjne i dla rodziców, indywidualne konsultacje, spotkania promujące zdrowy styl życia	Rozwój emocjonalny uczestników, wzrost kompetencji społecznych, lepsze radzenie sobie z emocjami, redukcja zachowań ryzykownych	Projekt skutecznie łączył edukację, profilaktykę uzależnień i sport, wpływając na poprawę jakości życia uczestników poprzez promowanie zdrowych postaw i stylów życia.
19	LKS EKOSPORT Siedlce	„Sport w siłowni i na bieżni – zdrowo młodzież uzależni”	1427 uczestników, 407 dzieci w zajęciach lekkoatletycznych, 13 dzieci w zgrupowaniu, 22 uczestników w warsztatach terapeutycznych, 6 zajęć w siłowni.	Wzrost aktywności fizycznej, poprawa świadomości zdrowotnej, wzrost integracji środowiskowej, rozwój nawyków zdrowotnych, zmniejszenie ryzykownych zachowań.	Projekt łączy edukację sportową i profilaktyczną, osiągając duży zasięg. Warto kontynuować, wzmacniając wsparcie integracyjne.
20	Stowarzyszenie „Prometeusz - „Zapalmy płomyk nadziei”	„Profilaktyczna działalność w postaci prowadzenia pozalekcyjnych zajęć kreatywnych i sportowych w 2025 roku”	80 godzin zajęć karate, 40 godzin zajęć rekreacyjnych, 25 dzieci w całorocznych zajęciach, 18 uczestników w turnusie wakacyjnym	Wzrost sprawności fizycznej, samodyscypliny, świadomości prozdrowotnej, umiejętności radzenia sobie z emocjami, kształtowanie postaw prozdrowotnych i abstynencyjnych	Projekt łączy sport, edukację prozdrowotną i profilaktykę uzależnień, dając trwały wpływ na rozwój dzieci i młodzieży. Dalsze działania mogą wzmocnić oddziaływanie na społeczność.

21	Uczniowski Katolicki Klub Sportowy Siedlce	„Czas wolny z UKKS Siedlce – czasem wolnym od patologii 2025”	345 dzieci w działaniach edukacyjnych, 100 uczestników szkoleń profilaktycznych, 40 rodziców w warsztatach, 90 godzin zajęć sportowo-rekreacyjnych.	Zwiększenie wiedzy o uzależnieniach, lepsza integracja szkolna, rozwój kompetencji wychowawczych, poprawa umiejętności radzenia sobie z problemami emocjonalnymi, większa aktywność sportowa.	Projekt efektywnie łączy edukację, sport i pracę z rodziną. Dobrze oceniać dalszy rozwój i wspierać nauczycieli i rodziców.
22	Uczniowski Klub Sportowy Młodzieżowa Koszykówka Kobiet Siedlce	„Sportowa Sztuka Zdrowia”	240 godzin treningów koszykówki, 12 meczów, 30 zawodniczek, 20 godzin zajęć profilaktycznych.	Rozwój umiejętności sportowych, wzmocnienie postaw prozdrowotnych, poprawa zdolności radzenia sobie ze stresem, budowanie tożsamości sportowej, integracja rówieśnicza.	Projekt skutecznie łączy sport z profilaktyką zdrowotną, tworząc środowisko wspierające rozwój zawodniczek i społeczność lokalną. Dalsza kontynuacja wzmocni efekty wychowawcze.
23	Stowarzyszenie STARTER – sport dla każdego	„Aktywne Społeczeństwo – bez wykluczeń i uzależnień”	638 uczestników, 2 grupy dziecięce (do 20 osób każda), 1 grupa seniorów (do 30 osób). Zrealizowano cykliczne warsztaty dietetyczne i psychoedukacyjne.	Zwiększenie aktywności fizycznej, poprawa świadomości zdrowotnej, rozwój kompetencji społecznych i emocjonalnych, wzrost wiedzy o uzależnieniach, integracja międzypokoleniowa, ograniczenie ryzykownych zachowań.	Projekt skutecznie łączy profilaktykę uzależnień z promocją zdrowego stylu życia i integracją społeczną. Należy kontynuować rozwój programu, szczególnie w zakresie wsparcia seniorów i dalszej edukacji prozdrowotnej.
24	Miejski Klub Sportowy Pogoń Siedlce	„Sport daje wybór i możliwości, a alkohol NIE!!!” – 2025	8 stałych grup treningowych, 105-175 uczestników, całoroczny cykl zajęć.	Wzrost aktywności fizycznej, rozwój kompetencji sportowych, wzmocnienie postaw prozdrowotnych, poprawa komunikacji i współpracy w rodzinach.	Projekt skutecznie łączy sport z profilaktyką uzależnień. Kontynuowanie działań w tym kierunku ma potencjał długofalowy i pozytywny wpływ na lokalną społeczność.

Praca z rodziną					
25	Caritas Diecezji Siedleckiej	„Droga do abstynencji”	60 wychowanków w placówkach wsparcia dziennego, 144 godziny zajęć sportowych, 32 godziny zajęć kreatywnych. Praca z 5 dziećmi i 16 dorosłymi w ramach CIS. 10 godzin zajęć z osobami stosującymi przemoc.	Zwiększenie aktywności edukacyjnej i fizycznej dzieci, poprawa funkcjonowania emocjonalnego, wzrost samooceny i poczucia wartości. Wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców, lepsze rozumienie przemocy i sposobów jej rozwiązywania.	Projekt łączy profilaktykę, interwencję i reintegrację społeczną, wykazuje wysoką skuteczność w zmniejszaniu ryzyka uzależnienia i przemocy. Zalecane rozszerzenie działań edukacyjnych o większą liczbę rodzin w przyszłości.
26	FUNDACJA (ZA)OPIEKOWANI	„Akcja Aktywizacja 25”	638 uczestników, 243 nauczycieli i specjalistów w szkoleniach, 178 uczniów w warsztatach psychoedukacyjnych, 120 osób w warsztatach w szkole rodzenia, 10 uczestników warsztatów socjoterapeutycznych.	Zwiększenie kompetencji emocjonalnych, poprawa umiejętności radzenia sobie ze stresem, wzrost wiedzy o uzależnieniach, poprawa komunikacji w rodzinach, zwiększenie zasobów kadrowych lokalnych instytucji.	Projekt ma duży wpływ na integrację środowisk i wzrost kompetencji wśród różnych grup odbiorców. Warto kontynuować rozwój działań diagnostycznych i wdrożyć długoterminowe monitorowanie efektywności.
27	Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce – Siedlce	„Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym”	60 specjalistów w szkoleniach, 22 dzieci w warsztatach psychoedukacyjnych, 52 godziny konsultacji indywidualnych.	Wzrost kompetencji wychowawczych, lepsze rozpoznawanie przemocy i uzależnień, poprawa umiejętności emocjonalnych dzieci, lepsza współpraca instytucji.	Projekt ma charakter systemowy i wielką wartość w poprawie wsparcia dzieci i ich środowisk.
28	Fundacja Wybieram Rodzinę	„Drogi roztropności” – 2025	2 warsztaty dla dzieci i młodzieży, 1 warsztat dla mężczyzn, wydarzenie „Wieczór z książką” z 29 uczestnikami.	Wzrost świadomości emocjonalnej, poprawa komunikacji rodzic-dziecko, promowanie pozytywnych wzorców życia rodzinnego.	Projekt skutecznie integruje edukację, profilaktykę i wsparcie rodziny. Dalsze wsparcie rozwoju rodzinnych umiejętności

					wychowawczych jest kluczowe.
29	Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Mgielka”	„Szczęśliwa Rodzina – to trzeźwa Rodzina” – 2025	87 godzin treningu asertywności, 14 godzin konsultacji, cykl warsztatów psychoedukacyjnych, 12 specjalistów przeszkolonych.	Wzrost kompetencji emocjonalnych, społecznych i wychowawczych uczestników, poprawa funkcjonowania rodzin, lepsze radzenie sobie z problemami emocjonalnymi.	Projekt wzmocnił kompetencje emocjonalne rodzin oraz specjalistów, rozwijając umiejętności komunikacyjne i profilaktyczne. Dalsza praca z rodzinami może przynieść długofalowe efekty w społeczności.

Ocena wskaźników jakościowych pozwala określić rzeczywisty wpływ realizowanych projektów na uczestników oraz lokalną społeczność. W przeciwieństwie do danych ilościowych, które pokazują skalę działań, wskaźniki jakościowe umożliwiają ocenę trwałości efektów społecznych, emocjonalnych i wychowawczych osiągniętych w wyniku realizacji programów profilaktycznych, terapeutycznych i edukacyjnych. Przedstawiona powyżej tabela obrazuje najważniejsze zmiany zachodzące wśród uczestników projektów, takie jak wzrost świadomości zagrożeń związanych z uzależnieniami, poprawa kompetencji emocjonalnych i społecznych, rozwój umiejętności komunikacyjnych oraz zwiększenie zdolności do radzenia sobie ze stresem i sytuacjami kryzysowymi. Wiele projektów przyczyniło się również do poprawy relacji rodzinnych, integracji społecznej oraz budowania postaw odpowiedzialności i współpracy.

Zestawienie pokazuje, że szczególnie wysoką skuteczność osiągały działania łączące edukację emocjonalną, profilaktykę uzależnień oraz aktywność społeczną i sportową. Projekty skierowane do dzieci i młodzieży wzmocniały poczucie własnej wartości, rozwijały umiejętność wyrażania emocji oraz ograniczały zachowania ryzykowne. Z kolei działania adresowane do rodzin i osób dorosłych wpływały na poprawę komunikacji, zwiększenie kompetencji wychowawczych oraz wzrost motywacji do zmiany stylu życia. Uzyskane wyniki pokazują także, że kompleksowe podejście – obejmujące jednocześnie wsparcie emocjonalne, działania edukacyjne, integracyjne i terapeutyczne – przynosi najbardziej trwałe i wielowymiarowe efekty. Istotnym elementem skuteczności projektów była również współpraca organizacji z rodzinami, szkołami, specjalistami i lokalnymi instytucjami wspierającymi mieszkańców.

Przedstawione wnioski potwierdzają, że realizowane projekty nie tylko zwiększały wiedzę uczestników na temat uzależnień i zdrowego stylu życia, ale również wzmocniały ich kompetencje psychospołeczne, poczucie sprawczości oraz zdolność do budowania bezpiecznych i wspierających relacji społecznych. Natomiast przedstawiona poniżej matryca stanowi syntetyczne zestawienie zgodności realizowanych projektów z głównymi Programu. Opracowanie obejmuje działania prowadzone przez organizacje pozarządowe działające na terenie miasta Siedlce. Zestawienie pozwala określić, które obszary programu były realizowane najintensywniej oraz jakie kierunki wsparcia dominowały w działaniach poszczególnych organizacji. Matryca pokazuje, że większość projektów koncentrowała się na profilaktyce

uniwersalnej i selektywnej skierowanej do dzieci, młodzieży i rodzin, promocji zdrowego stylu życia oraz wzmocnieniu kompetencji społecznych i emocjonalnych uczestników. Istotną rolę odegrały również działania sportowe, terapeutyczne i reintegracyjne.

Zebrane dane wskazują także na dużą różnorodność podejmowanych inicjatyw – od warsztatów psychoedukacyjnych i pracy z rodziną, przez zajęcia sportowe i działania środowiskowe, po specjalistyczne wsparcie terapeutyczne i szkolenia dla kadr. Szczególnie widoczne jest silne zaangażowanie organizacji w obszary profilaktyki uzależnień, pracy z rodziną oraz promocji zdrowia.

Nazwa Stowarzyszenia	Tytuł Projektu	Promocja zdrowia	Profilaktyka (szkoły, młodzież, dzieci)	Praca z rodziną	Pozaszkolne zajęcia sportowe	Terapia uzależnień	Wsparcie osób z grup ryzyka	Szkolenie kadr
Miejski Klub Rugby „Pogoń Siedlce”	Sport daje wolność – alkohol odbiera!	✓	✓	✓	✓✓			
Stowarzyszenie Kultura-Oświata-Samorządność (KOS)	„Z nami lepsze jutro”		✓✓	✓✓				
Stowarzyszenie „RAZEM przy SOSW w Siedlcach”	Terapia Sztuką – Muzyka, Rękodzieło i Profilaktyka			✓	✓	✓		
Stowarzyszenie „SZANSA”	Wspólny Cel	✓	✓✓	✓✓		✓✓		
Caritas Diecezji Siedleckiej	Droga do abstynencji		✓	✓	✓	✓		
FUNDACJA (ZA)OPIEKOWANI	Akcja Aktywizacja 01	✓	✓✓	✓✓				✓✓
Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Styl Życia”	Trzeźwe życie	✓		✓		✓✓		
Stowarzyszenie STARTER – sport dla każdego	Aktywne Społeczeństwo – bez wykluczeń i uzależnień	✓	✓✓	✓	✓			
LKS EKOSPORT Siedlce	Sport w siłowni i na bieżni – zdrowo młodzież uzależni	✓	✓✓	✓✓	✓✓			
Uzniowski Katolicki Klub Sportowy Siedlce	Czas wolny z UKKS Siedlce – czasem wolnym od patologii 2025	✓	✓✓	✓	✓			
Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym			✓			✓	

Fundacja Wzrastamy	Akademia emocji – program profilaktyczny 2025	✓	✓✓	✓				
Teen Challenge Chrześcijańska Misja Społeczna	Wsparcie grupowe i indywidualne osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu					✓✓	✓	
Fundacja Nieprzeciętni	Młodzieżowe Pogotowie Emocjonalne– 2025		✓	✓				
Fundacja Wybieram Rodzinę	Drogi roztropności – 2025	✓	✓	✓				
Fundacja Świętych Joachima i Anny	Świadomie przed siebie – 2025	✓		✓		✓		✓
Miejski Klub Sportowy Pogoń Siedlce	Sport daje wybór i możliwości, a alkohol NIE!!!– 2025	✓	✓	✓	✓✓			
Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Mgiełka”	Szczęśliwa Rodzina – to trzeźwa Rodzina– 2025		✓	✓✓				✓
Fundacja Rozwoju i Edukacji „Skrzydła”	Jestem Tu – edycja 3	✓	✓	✓				
Stowarzyszenie „Prometeusz - zapalmy płomyk nadziei”	Profilaktyczna działalność w postaci prowadzenia pozalekcyjnych zajęć kreatywnych i sportowych w 2025 roku	✓	✓	✓				
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miasta i Powiatu w Siedlcach	Silna rodzina – silne dzieci 2025	✓	✓✓	✓				
Uczniowski Klub Sportowy	Sportowa Sztuka Zdrowia	✓	✓	✓	✓			

Młodzieżowa Koszykówka Kobiet Siedlce								
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miasta i Powiatu w Siedlcach	Profilaktyka przez działanie 2025	✓	✓	✓				
Stowarzyszenie na rzecz osób dotkniętych chorobą alkoholową, narkomanią i hazardem „Szansa”	Odzyskaj Życie	✓	✓✓	✓		✓✓	✓	
FUNDACJA (ZA)OPIEKOWANI	Akcja Aktywizacja 01	✓	✓✓	✓				✓
Siedlecki Klub Sportowy GLADIATOR	Warsztaty z GLADIATOREM	✓	✓	✓	✓			
Stowarzyszenie tutajteraz	Po pierwsze relacje	✓	✓	✓				
Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 3 w Siedlcach	Świadomi – Bezpieczni – Wolni od uzależnień	✓	✓	✓				
Stowarzyszenie STARTER – sport dla każdego	Aktywne społeczeństwo - bez narkotyków	✓	✓	✓	✓			

✓ = Działania obejmujące ten obszar

✓✓ = Bardzo silne / pełne zaangażowanie w danym obszarze

Matryca potwierdza komplementarny charakter realizowanych projektów oraz ich spójność z celami Programu. Wiele organizacji prowadziło działania wielowymiarowe, łącząc edukację, profilaktykę, wsparcie psychologiczne, aktywizację społeczną i rozwój kompetencji wychowawczych. Dzięki temu możliwe było objęcie wsparciem różnych grup odbiorców – dzieci, młodzieży, rodziców, nauczycieli, specjalistów oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i uzależnieniami.

Większość projektów osiągnęła średnią liczbę uczestników, z wyjątkami, które zrealizowały bardzo dużą liczbę godzin zajęć (np. Fundacja „ZAopiekowani” z 638 uczestnikami). Projekty, które mają więcej działań warsztatowych (np. Stowarzyszenie „RAZEM przy SOSW w Siedlcach” z liczbą godzin warsztatowych i psychoterapii), pokazują zróżnicowane podejście do pomocy. Programy psychoterapeutyczne i wsparcia: „Odzyskaj Życie” i „Akcja Aktywizacja 01” skupiają się na wsparciu terapeutycznym, gdzie liczba godzin konsultacji i terapii jest wysoka (np. 384 godziny dyżurów w Stowarzyszeniu Szansa). Projekt z dużą liczbą uczestników: „Sport w siłowni i na bieżni” czy „Akcja Aktywizacja 01” mają szeroki zasięg uczestników, co świadczy o ich wysokim potencjale dotarcia do dużej liczby osób z problemem uzależnienia. Projekty, które oferują więcej konsultacji psychologicznych (np. „Odzyskaj Życie”), pozwalają na głębsze wsparcie dla osób uzależnionych i ich rodzin.

IX. SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Dział 851 – Ochrona zdrowia

Rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii

plan – 155.000,00 zł

wykonanie – 154.800,00 zł

§ 2360 – Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielane w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego

plan – 155.000 zł

wykonanie – 154.800 zł

Wydatki wynikają z umów na realizację zadań publicznych dofinansowanych przez Miasto w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Siedlcach w 2025 roku realizowanych przez organizacje pozarządowe.

- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miasta i Powiatu w Siedlcach otrzymało dotację w kwocie 4.886 zł na realizację projektu *Profilaktyka przez działanie*. Dotacja rozliczona w całości.
- Stowarzyszenie tutajteraz w Siedlcach otrzymało dotację w kwocie 12.780 zł na zadanie *Po pierwsze relacje*. Dotacja rozliczona w całości.
- Stowarzyszenie na rzecz osób dotkniętych chorobą alkoholową, narkomanią i hazardem „SZANSA” w Siedlcach otrzymało dotację w kwocie 102.414 zł na prowadzenie punktu konsultacyjno-rehabilitacyjnego. Dotacja rozliczona w całości.
- Siedlecki Klub Sportowy „Gladiator” w Siedlcach otrzymał dotację w kwocie 5.340 zł na zadanie *Warsztaty z Gladiatorom*. Dotacja rozliczona w całości.
- Stowarzyszenie STARTER - sport dla każdego otrzymał dotację w kwocie 3.200 zł. na zadanie *Aktywne społeczeństwo bez narkotyków*. Dotacja rozliczona w całości.
- Fundacja (ZA)opiekowani otrzymała dotację w kwocie 24.580 zł. na zadanie *Akcja aktywizacja 01* Dotacja rozliczona w całości.
- Stowarzyszenie przyjaciół ZSP 3 otrzymało dotację w kwocie 1.600 zł. na zadanie *Świadomi, bezpieczni, wolni od uzależnień*. Dotacja rozliczona w całości.

Rozdział 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi

plan – 2.791.724,42 zł

wykonanie – 2.763.487,05 zł

§ 2360 – Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielane w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego

plan – 1.040.000,00 zł

wykonanie – 1.034.791,06 zł

- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miasta i Powiatu w Siedlcach otrzymało dotację w kwocie 56.673 zł na realizację projektu *Silna rodzina – silne dzieci*. Dotacja rozliczona w całości.
- Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Styl Życia” w Siedlcach otrzymało dotację w kwocie 37.680 zł na realizację projektu *Trzeźwe życie*. Dotacja rozliczona w kwocie 35.033,06 zł. niewykorzystaną kwotę dotacji zwrócono na konto urzędu Miasta Siedlce.
- Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Siedlcach otrzymał dotację w kwocie 100.000 zł na prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych. Dotacja rozliczona w całości
- Miejski Klub Rugby „Pogoń” w Siedlcach otrzymał dotację w kwocie 35.000 zł na realizację projektu *Sport daje wolność – alkohol odbiera*. Dotacja rozliczona w całości.
- Siedlecki Klub Sportowy „Gladiator” w Siedlcach otrzymał dotację w kwocie 14.775 zł na zadanie *Uzależnij się od sportu*. Dotacja rozliczona w całości.

- Miejski Klub Sportowy „Pogoń” w Siedlcach otrzymał dotację w kwocie 100.000 zł na prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych *Sport daje wybór i możliwości a alkohol nie*. Dotacja rozliczona w całości.
- Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „MGIEŁKA” w Zelkowie Kolonii otrzymało dotację w kwocie 31.520 zł na realizację projektu *Szczęśliwa rodzina-trzeźwa rodzina!*. Dotacja rozliczona w całości.
- Integracyjny Klub Sportowy w Siedlcach otrzymał dotację w kwocie 15.000 zł na organizację zajęć pt.: *Żyję trzeźwo – działam z werwą*. Dotacja rozliczona w całości.
- Uczniowski Katolicki Klub Sportowy w Siedlcach otrzymało dotację w kwocie 16.800 zł na realizację projektu *Czas wolny z UKKS Siedlce czasem wolnym od patologii*. Dotacja rozliczona w całości.
- Klub Sportowy „Prometeusz” w Siedlcach otrzymał dotację na prowadzenie zajęć profilaktyczno-rekreacyjnych w kwocie 21.000 zł. Dotacja rozliczona w całości.
- Uczniowski Klub Sportowy Młodzieżowa Koszykówka Kobiet w Siedlcach otrzymało dotację w kwocie 15.000 zł na realizację projektu *Sportowa sztuka zdrowia*. Dotacja rozliczona w całości.
- Fundacja Rozwoju i Edukacji „Skrzydła” otrzymał dotację w kwocie 25.073 zł na organizację programu *Jestem Tu*. Dotacja rozliczona w kwocie 24.980 zł. niewykorzystaną kwotę dotacji zwrócono na konto urzędu Miasta Siedlce.
- Stowarzyszenie STARTER – sport dla każdego otrzymał dotację w kwocie 23.640 zł na organizację zajęć *Aktywne społeczeństwo bez wykluczeni i uzależnień*. Dotacja rozliczona w kwocie 22.360 zł. niewykorzystaną kwotę dotacji zwrócono na konto urzędu Miasta Siedlce
- Caritas Diecezji Siedleckiej w Siedlcach otrzymało dotację w kwocie 92.280 zł na realizację projektu *Dobra droga do abstynencji*. Dotacja rozliczona w całości.
- Teen Challenge Chrześcijańska Misja Społeczna w Siedlcach otrzymała na realizację projektu *Szansa na nowe życie bez alkoholu* dotację w kwocie 25.000 zł. Dotacja rozliczona w całości.
- Stowarzyszenie Kultura – Oświata – Samorządność KOS w Siedlcach otrzymało dotację w kwocie 33.080 zł na zadanie *Zmiana na lepsze*. Dotacja rozliczona w całości.
- Stowarzyszenie tutajteraz w Siedlcach otrzymało dotację w kwocie 38.210 zł na zadanie *Warsztaty dobrych relacji*. Dotacja rozliczona w całości.
- Stowarzyszenie RAZEM przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Siedlcach otrzymała dotację w kwocie 8.000 zł na realizację projektu *Terapia sztuką – muzyką, rękodzieło, profilaktyka*. Dotacja rozliczona w całości.
- Stowarzyszenie przyjaciół ZSP 3 otrzymało dotację w kwocie 4.350 zł. na zadanie „Świadomi, bezpieczni, wolni od uzależnień”. Dotacja rozliczona w całości.
- Stowarzyszenie na rzecz osób dotkniętych chorobą alkoholową, narkomanią i hazardem „SZANSA” w Siedlcach otrzymało dotację w kwocie 132.244 zł na prowadzenie punktu konsultacyjno-rehabilitacyjnego *Wspólny cel*. Dotacja rozliczona w całości.

- Fundacja (ZA)opiekowani otrzymała dotację w kwocie 70.285 zł. na zadanie *Akcja aktywizacja 25* Dotacja rozliczona w całości.
- Wioska Dziecięca SOS w Siedlcach otrzymała dotację w kwocie 21.650 na zadanie *Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym*. Dotacja rozliczona w kwocie 20.470 zł. niewykorzystaną kwotę dotacji zwrócono na konto urzędu Miasta Siedlce.
- LKS EKOSPORT Siedlce otrzymało dotację w kwocie 20.000 zł na zadanie *Sport w siłowni i na bieżni zdrowo młodzież uzależni*. Dotacja rozliczona w całości.
- Fundacja Świętych Joachima i Anny otrzymała dotację w kwocie 43.180 zł na zadanie *Warsztaty dobrych relacji*. Dotacja rozliczona w kwocie 43.171 zł. niewykorzystaną kwotę dotacji zwrócono na konto urzędu Miasta Siedlce.
- Fundacja Wzrastamy otrzymała dotację w kwocie 31.260 zł. na zadanie *Akademia emocji*. Dotacja rozliczona w całości.
- Fundacja Wybieram Rodzinę otrzymała dotację w kwocie 12.300 zł. na zadanie *Drogi roztropności z Fundacją Wybieram Rodzinę*. Dotacja rozliczona w całości.
- Fundacja Nieprzeciętni otrzymała dotację w kwocie 16.000 zł. na zadanie *Młodzieżowe pogotowie emocjonalne* Dotacja rozliczona w całości.

§ 2580 - Dotacja podmiotowa dla z budżetu dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych

plan – 550.000 zł

wykonanie – 550.000 zł

Wydatki obejmowały wypłatę dotacji dla Centrum Integracji Społecznej zgodnie z zawartą umową z Caritas Diecezji Siedleckiej. Dotacja rozliczona w całości.

§ 4170 - Wynagrodzenia bezosobowe - 13

plan – 156.398,15 zł

wykonanie – 148.845,40 zł

Na wynagrodzenia bezosobowe złożyły się wydatki z tytułu:

- umowy zlecenia Przewodniczącego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 19.130,60 zł,
- umów zlecenia członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 129.714,80 zł.

§ 4190 – Nagrody konkursowe

plan – 9.000,00 zł

wykonanie – 8.978,02 zł

W ramach wydatkowania środków zakupione nagrody dla uczniów uczestniczących w konkursach w ramach Kampanii Widzę – Rozmawiam – Reaguję.

§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia - 13

plan – 12.766,00 zł

wykonanie – 12.424,00 zł

W ramach wydatkowania środków zakupione zostały: materiały do realizacji Kampanii Widzę – Rozmawiam – Reaguję oraz alkomat na potrzeby pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia - 10

plan – 6.941,00 zł

wykonanie – 6.940,25 zł

W ramach wydatkowania środków zakupione zostały materiały:

- stojak do monitora interaktywnego do Miejskiego Klubu Młodzieżowego - 2.499 zł;
- materiały niezbędne do realizacji kampanii Widzę – Rozmawiam – Reaguję – 700 zł;
- tablet do monitora interaktywnego na potrzeby Miejskiego Klubu Młodzieżowego – 2.678 zł;
- materiały na warsztaty graffiti i do realizacji muralu – 6.547 zł

§ 4300 – Zakup usług pozostałych - 10

plan – 616.695,27 zł

wykonanie – 607.514,54 zł

Na wydatki w paragrafie złożyły się następujące pozycje:

- przeprowadzenie diagnoz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej pozostających pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach – 40.513,69
- przeprowadzenie działań skierowanych do mieszkańców Siedlec w ramach kampanii „eMOCje w Rodzinie” przez:
 - CKIS Siedlce – 150.000 zł,
 - Miejski Ośrodek Kultury – 135.000 zł
 - Miejską Bibliotekę Publiczną – 60.000 zł
 - Agencję Rozwoju Miasta Siedlce – 44.000 zł
- dofinansowanie do półkolonii oraz kolonii wyjazdowych dla dzieci z rodzin objętych pomocą MOPR – 145.000 zł,
- dofinansowanie działań w ramach kampanii Widzę – Rozmawiam - Reaguję – 21.280,85 zł,
- realizacja rekomendowanego Programu Profilaktycznego Szkoła dla Rodziców i Wychowawców (1 edycja) – 8.500 zł,
- zapewnienie opieki psychiatrycznej dla osób doświadczających przemocy domowej, uzależnionych od alkoholu i ich rodzin w siedzibie MOPR – 3.220 zł,

§ 4300 - Zakup usług pozostałych – 13

plan – 390.924,00 zł

wykonanie – 385.002,74 zł

Na wydatki w paragrafie złożyły się następujące pozycje:

- superwizja kliniczna zespołu terapeutycznego Poradni Leczenia Uzależnień SPZOZ w Siedlcach łącznie – 7.200 zł,
- superwizja kliniczna zespołu terapeutycznego Siedleckiego Centrum Zdrowia Psychicznego SPZOZ w Siedlcach łącznie – 21.000 zł;
- superwizja wychowawców w Zakładzie Karnym w Siedlcach – 10.000 zł;
- superwizja pedagogów, psychologów i specjalistów z Siedlec – 9.600
- wykonanie prac przygotowawczych do uruchomienia w lokalu przeznaczonym na Miejski Klub Młodzieżowy – 154.093,54 zł,
- wykonanie zabudowy, stołów do Miejskiego Klubu Młodzieżowego – 38.150 zł;
- superwizja zespołu pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach zgodnie z Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Uzależnieniom – 12.880,00 zł;
- dofinansowanie do szkolenia w zakresie stosowania metody Duluth do pracy z osobami stosującymi przemoc domową – 3.700 zł;
- zapewnienie opieki psychiatrycznej dla osób doświadczających przemocy domowej, uzależnionych od alkoholu i ich rodzin w siedzibie MOPR – 19.550 zł;
- dofinansowanej pomocy prawnej skierowanej do osób doświadczających przemocy domowej, uzależnionych od alkoholu i ich rodzin w siedzibie MOPR – 35.720 zł;
- realizacja programów rekomendowanych dla uczniów szkół podstawowych – 10.780 zł;
- dofinansowanie do spektaklu Wspomnienia narkomanki dla ZSP nr 4 – 1.530 zł;
- szkolenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej – 150 zł
- dofinansowanie do realizacji kampanii Widzę Rozmawiam Reaguję – 26.449,20 zł;
- dofinansowanie do zimowiska dla dzieci z rodzin objętych pomocą MOPR – 35.000 zł,

§ 4510 – Opłaty na rzecz budżetu państwa

plan – 9.000,00 zł
 wykonanie – 8.991,04 zł

Z tytułu opłat sądowych poniesiono wydatki w kwocie 8.991,04 zł.

X. PODSUMOWANIE I WNIOSKI KOŃCOWE

Analiza realizacji działań profilaktycznych, terapeutycznych oraz środowiskowych prowadzonych w mieście Siedlce w 2025 roku wskazuje, że lokalny system przeciwdziałania uzależnieniom i promocji zdrowia psychicznego miał charakter rozbudowany, wielosektorowy i względnie spójny organizacyjnie. Działania realizowane były równolegle przez szkoły, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, podmioty sportowe, placówki wychowawcze oraz specjalistyczne podmioty wsparcia terapeutycznego. Pozwoliło to objąć oddziaływaniami zarówno dzieci i młodzież, jak również rodziców, nauczycieli, specjalistów oraz osoby znajdujące się w grupach podwyższonego ryzyka.

Zgromadzone dane pokazują, że system profilaktyki w mieście opierał się przede wszystkim na modelu profilaktyki uniwersalnej, skoncentrowanej na wzmacnianiu czynników chroniących, rozwijaniu kompetencji emocjonalnych i społecznych oraz ograniczaniu zachowań ryzykownych poprzez działania edukacyjne, środowiskowe i integracyjne. Szczególnie widoczna była wysoka aktywność szkół i organizacji pozarządowych w zakresie programów rekomendowanych oraz działań wspierających zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży.

Na uwagę zasługuje szeroki zakres realizowanych programów rekomendowanych, zgodnych z Systemem Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego. Programy takie jak „Spójrz inaczej”, „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”, „Przyjaciele Zippiego”, „Unplugged” czy „Debata” wskazują, że działania profilaktyczne były prowadzone zgodnie z aktualnymi standardami rekomendowanymi przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Istotnym elementem była również obecność programów wzmacniających odporność psychiczną, kompetencje emocjonalne oraz relacje rodzinne, co świadczy o odejściu od wyłącznie informacyjnego modelu profilaktyki na rzecz podejścia kompetencyjnego i relacyjnego.

Wysoko należy ocenić także zaangażowanie organizacji pozarządowych, które realizowały działania o charakterze edukacyjnym, terapeutycznym, interwencyjnym oraz integracyjnym. Projekty prowadzone przez fundacje, stowarzyszenia i kluby sportowe charakteryzowały się dużą różnorodnością metod pracy oraz szerokim zakresem oddziaływań. Szczególnie wartościowe były działania łączące profilaktykę uzależnień z edukacją emocjonalną, pracą z rodziną, aktywnością sportową oraz wsparciem psychologicznym. Analiza jakościowa wskazuje, że największą skuteczność osiągały projekty wielowymiarowe, obejmujące jednocześnie dzieci, rodziców oraz specjalistów.

Jednocześnie analiza systemowa pozwala wskazać kilka istotnych ograniczeń i obszarów wymagających dalszego rozwoju. Widoczna jest wyraźna przewaga działań uniwersalnych nad profilaktyką selektywną i wskazującą. O ile działania powszechne miały bardzo szeroki zasięg, o tyle programy kierowane do osób z grup ryzyka obejmowały relatywnie niewielką liczbę uczestników. Jest to częściowo zgodne ze specyfiką tego rodzaju działań, wymagających pracy indywidualnej lub małogrupowej, jednak może wskazywać również na ograniczone

możliwości systemu w zakresie intensywnej, długofalowej pracy z osobami najbardziej zagrożonymi wykluczeniem społecznym, uzależnieniami lub przemocą.

Zauważalny jest także relatywnie niski udział rodzin osób uzależnionych oraz osób współuzależnionych w systemie wsparcia terapeutycznego. Dane wskazują, że działania pomocowe koncentrowały się głównie na osobach bezpośrednio uzależnionych, natomiast mniejszym wsparciem objęto ich najbliższe otoczenie. Z perspektywy systemowej oznacza to potrzebę dalszego rozwijania działań rodzinnych, grup wsparcia, terapii rodzinnej oraz programów wzmacniających kompetencje wychowawcze i relacyjne. Istotnym wyzwaniem pozostaje również zwiększenie trwałości oddziaływań profilaktycznych oraz rozwój systemu ewaluacji efektów długoterminowych. W wielu projektach dominowały wskaźniki ilościowe, odnoszące się do liczby uczestników, godzin zajęć lub przeprowadzonych warsztatów. Znacznie rzadziej pojawiały się pogłębione narzędzia oceny trwałości zmian psychospołecznych, poziomu redukcji zachowań ryzykownych czy poprawy funkcjonowania rodzinnego uczestników. W kolejnych latach zasadne wydaje się rozwijanie bardziej jednolitego systemu monitorowania jakości efektów społecznych i wychowawczych.

Analiza wskazuje także na potrzebę dalszego wzmacniania działań w obszarze zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Wzrost liczby działań dotyczących emocji, odporności psychicznej, cyberprzemocy, kryzysów emocjonalnych i uzależnień behawioralnych pokazuje, że lokalny system profilaktyki dostrzega zmieniający się charakter współczesnych zagrożeń społecznych. Szczęólnego znaczenia nabierają działania związane z przeciwdziałaniem izolacji społecznej, przeciążeniu psychicznemu, problemom emocjonalnym młodzieży oraz nadmiernemu funkcjonowaniu w środowisku cyfrowym. Pozytywnie należy ocenić również rozwój działań szkoleniowych skierowanych do nauczycieli, rodziców oraz specjalistów. Wysoka liczba uczestników szkoleń świadczy o rosnącej świadomości znaczenia kompetencji wychowawczych i profilaktycznych w środowisku lokalnym. Wzmacnianie kompetencji kadr stanowi jeden z kluczowych elementów budowania trwałego i skutecznego systemu profilaktyki.

Podsumowując, realizacja działań profilaktycznych i terapeutycznych w 2025 roku pozwala stwierdzić, że Miasto Siedlce dysponuje rozwiniętym i aktywnym systemem przeciwdziałania uzależnieniom oraz promocji zdrowia psychicznego. System ten charakteryzuje się dużą aktywnością środowisk lokalnych, wysokim poziomem zaangażowania organizacji

pozarządowych oraz szerokim zakresem działań edukacyjnych i profilaktycznych. Jednocześnie dalszego rozwoju wymagają działania o charakterze specjalistycznym, długofalowym i reintegracyjnym, szczególnie w obszarze pracy z rodziną, profilaktyki wskazującej oraz monitorowania trwałości efektów podejmowanych interwencji. Całość przeprowadzonych działań wskazuje, że lokalna polityka profilaktyczna w 2025 roku miała charakter kompleksowy i odpowiadała na najważniejsze współczesne wyzwania społeczne związane z uzależnieniami, zdrowiem psychicznym oraz funkcjonowaniem rodzin i społeczności lokalnej.

PREZYDENT MIASTA
Tomasz Habonowicz